

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz fordva:	
Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy óra	1 fr.
Vidékre postán küldve:	
Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy óra	1 fr. 20 kr.

Szerkesztőség:

Főmér. Hermann-udvar 1. emelet, a főlepcsőnöl.

Bérmontelen leveleket csak ismert köztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Főmér. Hermann-udvar 1. emelet, a külső folyosón.

Hirdetéseket díjazás szerint. Egyes szám 5 kr. ünnepp- és vasárnapi utáni szám 3 kr.

A megtért Risztics.

Arad, ápr. 2.

Mintha a sors megszánta volna a politikai világot azért, hogy betek óta azon az elcsépelet kérdésen kellett telpelődnie: enged-e bolgár fejedelem s ha nem enged, aláírják a hatalmak a török-bolgár egyezményt nélküle? és tereuntett egy új eseményt, mely szintén hosszas vajúdás szüleménye: a szerb kormányváltás végét.

A Garasinnal való cabinetalakítási kísérleteknek vége szakadt és Risztics újra engedtes tárgya, felszűnt van: a szerb kormányelnöki székben. Szándékosan hallgattunk és nem értünk érdemlegesen az új figyelemre-méltó fordulatról, mert a hiteles forrás daczára, melyből e hírt kaptuk, némi kétségeink voltak annak valószínűsége felől. És Riszticset ismervé, eddigi politikai szereplése után és a legújabb szerbiai eseményeket figyelembe véve, alig kerülhetett el bennünket ez a kétkedés.

Az eddigi Risztics oly szint adott magáról az európai diplomatiai világ előtt, hogy őt inkább az oleo népek-gek politikusanak, mint sem magasabb szempontból eszelekvő államférfi-nak lehetett tartani. És ha még vissza-tekintünk a Risztics visszavonulása alatt a személyével kapcsolatba hozott tulságosan radicális dolgokra, megle-pőnek tarthatunk melttán, hogy Milán király ismét bizalommal fordult Risztics felé.

Mai értesüléseink már egész hatá-rozott képet nyújtanak a helyzetről és kétségen felül igazolják, hogy Risztics megtért, megváltozott. A sok évi tapasztalás, úgy látszik, végleg más fel-fogást adott politikájának s jövő mű-ködését a változott viszonyok tekintetbe vételére bazirozza.

Milán király az utolsó pillanatig is erősen ragaszkodott a Garasinnal szemé-lyéhez. Nem tartozkodott volna a lehetőségig bizonyos engedményeket is tenni az új cabinet személyi kérdésében. De az utolsó pillanatban vette észre, hogy Garasinnal mellett — ninesen ott a szerb nép.

Ez nagyot változtatott a Milán baj-laudóságán. Elejtette Garasinnat, mert számolt a nép érdekelvél, mely nem tudja még most sem megbocsátani (Garasinnak a legutóbbi háborúban a hadseregzel szemben elkövetett tagad-hatlan mulasztásait.

És a mint Milán számolt a nép ér-dekeivel, éppen úgy számolt Risztics a mostani dynastia érdekelvél. Ez volt az a qui pro quo, mely Riszticset újra hatalomhoz juttatta, megtérésének árán.

Ez utóbbi megjegyzésünket látszik igazolni már azon körülmény is, hogy Risztics, mielőtt végleg nyilatkozott volna a király megbízására, értekezett Ausztria-Magyarország követével Khe-venhüller gróffal. Egy távirati értesül-sünk még tovább megá a mi fejtegeté-sünk igazolásában és határozottan kijelenti, hogy Risztics a monarchiánk követével folytatott értekezése alatt elfo-gadta a Khevenhüller propositióit, vagyis más szavakkal az osztrák-ma-gyar monarchiával való barátságos vi-zszony állásponjtára helyezkedett.

Igy esik el aztán a némely ellenzéki lap által már tractált azon felfo-tózás állott volna be és a sokat emle-getett szerb barátságot felmondva, Mi-lánt ismétellen cserben hagyta. Mert a Risztics egész politikai multja az orosz barát propaganda istápolásából állott. „Szerbia jövőjét csak abból látta biztos alapokra fektetni.” És most meghajlik a Milán király józan politikájá előtt. A lezke e fordulathoz mindenestre a szerb-bolgár háború tanúságában ko-rersendő és éppen Riszticsre nézve na-gyon érzékeny lehetett, midőn megsem-misülni látta eddigi politikájának min-den reményét ahhoz, hogy Oroszország Szerbiát a válságban segítse Bulgá-ria ellen.

Mivel komolyabb tapasztalás juttatta felét Riszticset a csalóláshoz, annál erősebb lehet a remény, hogy új állás-pontján erősen fog állani és hogy ki-tartással fogja szolgálni az új irányban Szerbia ügyét.

A mi érdekeltségünk tehát meg-nyugvással veheti a hírt a Risztics-kabi-net alakulásáról, mert az garanciát látszik képezni monarchiánk keleti po-litikájának következetes érvényesíté-séhez és meg vagyunk győződve, hogy ez irányban a szerb nép is rokonszen-yvel fogja a Risztics működését kísérni. Megnyughat tehát a szerb nép kirá-lyának bölcseségében, mert e minisz-terválságunk iyletén elintézésével Milán behoznyította, hogy nemesak szeret-fel, de eszésséggel is intézi alattvalói sorsát.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája

Apr. 2.

Beszéljünk a tavaszról.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Az egész élet csupa válság. Az élet, mint a természet egy mozgó panoráma, amelyben a nyár kétép az ősz, a tél világt a tavasz követi.

Nem unja meg soha, senki. A mi az életben a szerelem, az a ter-mészetben a tavasz s mindig új marad. Beszéljünk hát a tavaszról.

A Beranger Róziáját láttam magam előtt. Kötényét letette, a sokszor megénekelt kis köpenyt veté puha vállaira. Arcza piros volt, mint a hegyi eper, szemei feketék, mint a himvas kőkény. Arcza ragyogott az örömtől s bár szótalan volt, mégis hallani véltem — a mint a hangulatlejtés képre néztem — a Beranger hívó szavát:

Induljunk ki a mezőre!
Boldogtás, szeress
Lám a mező is szerelmet keres.

Szép volt, mint egy fakadó virág, melyet a tavasz hozott meg.
Beszéljünk hát a tavaszról.

Hallod szavamot ugy-e? Dölj hátra a hintaszéken. én majd mesélek neked.
Kinn jártam a szabadban, verőfényes ta-vaszai délután. Örömmel settem ki a szük fa-lak közül, a honnan minél távolabb szeret-tem volna jutni. Kavargó szél esapta szét az ut porát, s a gaz szeméi megcsillongtak a nap fényében Az ut mentén mint meg-kezdett szőnyeg terülni el a zöldülő élet, az

őszszel vetett buza. A majorok kertjeiben a fák fakadóban, a szőlők már galyazva, s a fűzek körkedni látszóttak korán kihajtott rü-gyeikkel s a vékony galyak a legkisebb szőre is mélyen meghajoltak.

Uj-Arad elején takarosan kimeszelt há-zak fehérlettek, sugar kényeikből nem szá-lott föl a kékelő füst.

A paesirtát még nem hallhattam, pedig vágytam esattogó dalára, a mint felszáll a levegő-égbe.

Szegény madár, mennyi rossz verssel tisztelték meg, mióta az ő dalához köttik a ta-vasz virulását. Ha tudná, talán rég elmúlna és az emberek így nem hallanak többit tőle a tavasz-marsailles-ét és én se gondol-hatnék most rá és — nem beszélhetnék a tavaszról

Felszántatlan tengeriföld közepén ott csillogott a magyar Golgotha keresztje, a ti-ze n h á r o m szürke márvány oszlopa.

A bemetszett aranys betűk ragyogtak a naphéttén, s rozgett a levegő tőle. Az a nagy vértanuság emléke, mely azon az elhagyott tájon szentté tett minden rögöt, olyan külö-nös gondolatokra keltett.

Az ember alig hiszi, hogy itt ment régbe me-g-váltásunk tragoediájának utolsó nagy actusa.

De az oszlop háta meggett kékellenek a a világosi hegyek, s balról előttünk az a r a d i v á r

A k k o r nem lehetett ilyen verő-fényes nap. Talán az ének minden fekete felhője e táj felett gyűlt össze, hogy takarja el az ég előt a képet.

Tizenhármuknak elég volt egy sötét óra, hogy vége legyen mindennek.

Minisztereiink Bécsben. A „Bud. Corr.” jeleuti Bécsből ápril 1-éről: Egy Taaffe gr. mi-niszterelnök elnökelete alatt tegnap délután több órán át tartott közös miniszter-conferentia, mely-ben osztrák részről Dunajewski pénzügyminisz-ter, b. Pusswald osztályfőnök, a kereskedelmi miniszterium vezetője, Baumgartner osztályfő-nök és b. Katsberg osztálytanácsos. — magyar részről gr. Szápary Gyula pénzügyminiszter, Szé-chenyi gróf kereskedelmi miniszter és Ludwig miniszteri tanácsos vettek részt, a petrolium vámjára vonatkozólag eddigiekől eltérő új ja-vaslakot vitattak meg. Ma ezen értekezletet Matlekovics államtitkár elnökelete alatt, a mind-két részről kiküldött szakeladók közt s szaké-tek közbejöttével tovább folytattattak. Mintán most már kiútás van arra, hogy elégre ezen differenciákra nézve is megállapodás lesz eler-bető. Tisza Kálmán ma este ide érkezik, hogy a holnap folytatásul és a kiegyezési alkudozások esetleg befetező közös tanácskozásokban részt vegyen. Széchenyi gr. kereskedelmi minisz-ter délelőtt 5 fél-égre kihallgatison fogadta. Dé-lután Dunajewski pénzügyminiszter felkereste gr. Szápary pénzügyminisztert s a két miniszter lu-zamosabb ideig értekezett egymással.

A kiegyezési tárgyalásokkal foglalkozik legújabb cikkében a méréskellen szabadlevél-ellenzék helybeli organumának budapesti cik-kezője. Azt mondja, hogy Tisza először a Taaffe-kormányával akarta egész esöndben rendezni a dolgot, hogy majd aztán valami taktikával a magyar törvényhozásban szintén egész zajtalanul intézesse el a dolgot. Tisza pompásan kifetö a dolgot, s terve oda irányult, hogy minden vita, minden komalyabb taglalás, ez ügy fontosságához mért minden agitáció nélkül útjassék meg a közgazda-sági kiegyezés, mert hát tudja a Tisza-kor-mány, hogy mennyire megingathatja ugys megcsappant tekintélyét minden komoly és beható parlamenti tárgyalás.

Tudja, persze hogy tudja, mert éppen most esett át a Tisza-kormány egy valóban komoly és beható parlamenti tárgyaláson, s ez a tárgyalás — decompolta a méréskelt ellenzékelt. Igly történt az eset, és nem más-képpen. Ez igen szomorú lehet a méréskelt ellenzék-re, de nem csappantotta meg a Tisza-kormány tekintélyét, hanem ellenkezéleg nagy mértékben emelte.

Jobban megválaszthatná a budapesti cik-kező a Tisza-kormány megüldetésére irányított argumentumokat, s ahhoz is nagy balgaság kell: elhíthetni akarni a közönséggel, hogy Tisza át akarja esempesztetni a kiegyezési tör-vényjavaslatokat országgyűlésen. Lehetetlen, hogy a saját olvasó közönsége meg ne unta légyen az ilyen bárgyuságokat. Az oüfélet bu-dapesti lapban nem is merné megírni, de így látszik, abban a meggyözödsében él, hogy Aradnak így is jó.

Lásd, a hősöknek mi a sorsa?
De emlékek örök, mint az idő, a szere-lem és a tavasz.

Beszéljünk hát a tavaszról.

A Maros partján buján nő a fű, s a kis-erőben békén rak fészket a malár.

Ne remegjen hát kezéd az enyimbén. Hiszen mindez elmúlt s ha így kellett lenni, az az örök igazság szerint fejtegetett be. A népek vérkeresztiséggel váltják meg életüket idől-ötőre.

Azért hát ne remegj. Lásd, belenezek sze-meidbe és onnan az élet boldogságát olvasom ki — a szerelmet.

Most vídámabb mesét is mondok.

Beszéljünk a szép virágársleányról, ki-nek szívében ott volt a tavasz, a szerelem.
Beszéljünk hát a tavaszról.

Mikor Zsigmondházaról először jött be a főúti asphaltra, s ugy a hogy elmondta, hogy „tessék ibolyát venni!” akkor még nem álmolta, hogy még a virágot is meg-lehet fizetni.

Akkor még azt hitte ártatlan szívvel, hogy mire megjö a másik tavasz, a melyben még a mező is szerelmet keres, akkor na-rancsvirág-koszosru fejfel kerül oltárihoz.

De hát a költők szíve nem érezhetne fel, ha az élet olyan dalokra is nem tanítaná az embereket, melyen összetört szívéről re-gélnék.

A szegény zsigmondházi leány magusra nézett és mikor azt hitte, hogy koszosru fej-fel a boldogsághoz viszik, elérkezett a Mag-dolnák vezeklési stációjához.
Nekik is van, de csak tóviskoszortnyók.

A román kereskedelmi szerződés. Mi-tűán a bécsi román követ a szerződési tárgya-lakokra nézve kormány részéről mindaddig semminemű formális meghatalmazást nem nyert s be sem látható, hogy az a fel-hatalmazás mikor fog megérkezni. Mihályovics osztálytanácsos — mint a „Bud. Corr.”-nek Bécsből sürgönyzik — onnan visszautazott Bu-dapestre. — Az így ezen állásában nem látható előre, hogy ezen szerződési tárgyalások most már mikor fognak megindulni. Hogy a magyar kormányt ezen tárgyalásoknál ki fogja képviselni, ezidéig egyáltalában nines megállapítva.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése ápr. 1-én.

Kemény Gábor közmunka- és közlekedési miniszter egy helyi érdekl vasutról tesz je-lentést s bemutatja az engedélyokmányt, mire következt a napirend és pedig a közgazda-sági, a pénzügyi, a véderő és az összeférhet-lelenségi bizottságba egy-egy tag megválasz-tása.

A ház ezután harmadszori fel-olvasásban is megcsavazta a köz-törvényhatóságokról szóló törvényjavaslatot.

A főrendiházat értesíteni fogja a ház ar-ról, hogy e törvényjavaslatot, ha a községi törvényjavaslatnál az utóbbi is elfogadjatik, egyszerre fogják szentesíteni végett fölterjesz-tési és a kölcsönös hivatozások az egyes szakaszokra egyuttal összhangzashat fognak ho-zatni.

Az Egiptom pénzügyi rendezése ügyé-ben köttötte meuzoközi egyezmény beczikke-lyezéséről szóló törvényjavaslatot szintén elfo-gadjattk harmadszori felolvasásban is. E tör-vényjavaslatot egyidejűleg át fog küldetni a főrendiháznak Apponyi Albert grófnak Tisza Kálmán miniszterelnök által módosított hatá-rozati javaslata alapján hozott határozat.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! Mindenekelőtt kötelezesseggem tartom — mi-tűán tegnap azt mondtam, hogy esetleg vá-laszolni fogok Herman Ottó képviselő ur in-terpellációjára is — kijelenteni, hogy ezen választ egy nem messi levő későbbi napra ohajtvány halasztani, ma csak Fackh Károly képviselő ur interpellációjára válaszolok. Az interpelláció, melyre válaszolni szándékozom, következőleg szól:

„Van-e tudomása a t. miniszterelnök? urnak, mint helygyümintisternak arról, hogy egyes felső magyari-honi megyékben, valamint más-hol is, közzéazatási tisztviselő állillog a kormány által kibocsátott rende-letre és speciális utasításra hivatozóra egyes községek lakosságát egybelebíjják és hivatalos befolyást, sőt köny-szert gyakorolnak reik, hogy biztosítsák állitolag hat-óságú pártfogásban részesített társulatoknál eszkö-zője.

Levezik-e ily szabad versenyt befolyásoló minisz-ter, esetleg helyhatóságú rendelet?
Ha letetik, szándékozik-e a miniszter ur annak megszüntetésére iránt intézkedni?”

T. ház, miniszteri rendelet, olyan, amely meghatározna, mely társulatlal kell biztosí-tani, nines, és én azt hiszem, hogy nem is volna helyes, nem volna lehető, hogy akár a miniszterium, akár törvényhatóság általá-nosságban véve rendeltetéleg meghagyandó, hogy

Azóknak pedig nem a tavasz fakasztja a virágát.

Igy, hogy beszéljek tovább a tavasz-ról?

Kocsizörgés zajolta be az utcákat és tarka tömeg hullánzott. Ujra itt voltam, a városban.

Adieu, szép tavaszi kóp! Adieu, éde ta-vaszi lég.

A zöldülésnek indult földek helyett az asphal szegi két oldalt az utcát. A rügyező fűk helyett poros falakon akad meg szemem A mi Golgotának keresztje nem kelthetett különös gondolatokra, a majorok fái, a galyat-lan kerti szőlők, a korai rügyekkel körkedő fűzek, a paesirta várt dala mind-mind oda lettek.

És most is, amint visszagondolok rájuk, előmbé tűnik a költő kedvesének képe, amint Róza a sokszor megénekelt kis köpenyt szé-les vállaira veti és újra hallom a vágyott, édes tavasz-dalt:

„Induljunk ki a mezőre!
Boldogtás, szeress
Lám a mező is szerelmet keres.”

Vártán.

A lebukott csillag.

— Francia beszély. —

III.

(Folytatás)

A párisi laut volée két Rigandot ismert. De egyikőnjüket sem keresznevük után. Az egyiknek ez volt a neve: „Rigand, a kinek Sorrell Maryval van viszonya.” A másiknak pedig ez: „Rigand, a ki örökösen futat.” Amaz olyan ember volt, a ki meg a légynek sem mert volna véteni; emez pedig minde-mivé oda itötte az orrát s olyan hamar ha-ragra lobbant, akár a kanpolyka.

egyik vagy másik biztosító társulattal lehet csak a megye vagy az ország lakóinak bizto-sítani. Éz ellenkezék egyfelől azzal, hogy saját törvények szerint és a világonosság alapján, a mely hasonlólag törvényvel bizto-sítva van, a monarelia két állama között akellő feltételeknek megfelelő verseny érvényesüljön a társulatok közt s így a verseny hatalomszól-va megföltölné. Nem is gondolom, hogy az a nagy közönség érdekelben volna, a mely-nek érdekelben áll, igemis, okvetlenül a teljes biztosítékot nyújtó társulatok szabad versenye. Egy esetre emlekezem, évekkél előzőtt törté-ent: — és éppen jellemzősül fölfogásomnak adom elő. — van egy megye, a mely nem azt rendelte, hogy mely társulatlal kell bizto-sítani, hanem megöltötte azt, hogy a megye lakosai egy bizonyos társulatlal biztosítsanak, és ez koröztívén, több megye a magzéva tette azon rendeletet. Mintán ez ellen panasz emellett, nem tehettem egyebet. — pedig bizonyára nem volt kedvem azon intézkedé-keket támogatni — mint azt, hogy ki aonndam, hogy mindaddig, míg egy intézet a törvénybe feketett feltételeknek megfelel, addig elült-tani valakit attól, hogy ha kedve van, ott bizo-sítsom, nem lehet. Éz tehát fölfogásom az ez irányban kiadható rendeletekre nézve. Van azonban egy eset és azt tartozom megemli-teni, mert azt hiszem, hogy ez elejét veszi a félreértéseknek, ez az. — és erről van tudomá-som — hogy több megyében az árvaügyi statutumokban ki van mondva, hogy ha valaki házára a megyei gyámpénztárból kölcsönt akar venni, házat biztosítani tartozik és a sta-tutum megjelöli azon intézetet, a hol annak, a ki kölcsönt akart venni, biztosítani kell. Egyéb ilyenmü intézkedésről tudomásom nines. És ha, mint az interpelláció képviselő ur mon-dja, egyes helyeken képvisertöleg bármily hiva-talos közeg beleavatkoznak, az bizonyára he-lyesebbül nem volna és konkrét esetekben tör-vesszalati is fogna. (Helyeslés.) — Kérem vála-szatot tudomásul venni.

Fackh Károly, valamint a ház a választ tudomásul veszi.

A ház ezután az elfogadott két törvény-javaslatra vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatokkal hütelesti, hogy a főrendiházhoz átküldhetők legyenek.

Az ülés elején megöjtött választások ere-dménye a következő: a közgazdasági bizott-ságba megválasztottt Keglévi István gr., a pénzügyi bizottságba Lipthay Béla b., az összeférhetlenségi bizottságba Goda a Béla és a véderő-bizottságba Nagy István.

Elnök kihirteti, hogy holnap ülés nem lesz, a szombaton délelőtt 10 órakor tartandó ülésen tárgyaltnak a községek rendezésé-ről szóló törvényjavaslat és a kérvények.

Ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

Buenos-Ayresből jelentik: Ide az a hír érkezett, hogy véres összétközés volt az uruguayi kormány csapatai és a fölkélok közt, melyben az utóbbiak győztek.

Londonból ápr. 1-éről jelentik: A „Ti-mes”-nek ama híreit, hogy az afgón általá-rendező bizottság munkálatai megakadtak, most

A báro ismerte mind a kettőjüket. Tehát egyenesen bemehetett a színeszőhöz.

— Igen szép dolog öntől, hogy eljött látogatába.

S mikor mosolygott, kivillant gyönyörtő gyöngysor-fogait. És azonnal hozzálátott a hódítás művéhez, a mi nem igen nehezen ment már ő nála.

A Rigand-testvérek jelenléte egy cseppet sem feszélyezte; mintha ott sem lettek volna. Az öregb Rigandnak abban tett különös szövedélye, hogy a hol Mary ott volt, ott ő olyan konokul hallgatott, mint a putyka. (E csak vakon engedelmesekező gép szerepében érezte magát figyeltlenül; de mégis, hogy néha-néha életjelét adjon magáról, egy-egy szöszkét sugott Marynak; de már azt Darius kérésére meg merte volna követelni, hogy kérdésre még válasz is kájon).

Jenő igen jól érezte magát Mary olda-lánál, szinte égett a nő nagy lángoló szeméi tüzeiél. Mge a negyedik felvonás végeztével is ott állt mellette.

Mary alig rejthette már el diadala föl-lötti örömet.

— Ön velünk marad az előadás végeig azértan pedig eljön hozzám vacsorálni — szá-kítja meg a színeszetet bírtelen a színesző. — Ha-nem annyit mondok, hogy tagadó feleletet ne merészellen adni, ugys hiábavaló lenne min-den mentegetőzés. Jönnie kell velem, mert máskülönben megharagszom. Hogy minden áron azt akarja, hogy ellensége legyek? Sem szép, sem okos dolog nem lenne öntől

S miközben ezeket mondá neki, olyan pillantásokat vetett reá, hogy még azt az em-ber is lágra gyújtotta volna, a ki az északi sarkon megágyott. Az utolsó jelenet alatt na-gyon feldicserte Sardou darabját. Isteneim, mennyire szereti egymást az a hatal pár! Mily boldogság lehet a tisztá, az eszeményi szerelem!

Mikor a függöny legördült, karját Je-nőbe ölté.

— Ma veitnik fog vacsorálni, ugy aka-rom — mondá a nő jokédvén.
— Nagyon köszönöm, nagysád. De fáj-

már alaplatannak nyilvánítja a „Daily News” is. mely a legheletesebb forrásból értesül, hogy teljesen valótlannak ama hírek, hogy az orosz és angol biztosok közti egyenlőtlenség támadt. A munkások sikeresen folytak és elégedettségben egyáltalán nincs ok.

Berlin, apr. 1. Schlörer német követ reggel Romából megérkezett és a délelőtti folyamán a vallásügyi miniszter által fogadtattott.

Pétrovarról apr. 1-jéről jelentik, hogy Sándor fejedelem csatlakozásáig könnyen felbontható. Minthogy azonban a kormány a határozatot egyhangulag hozták, úgy látszik, a bolgár kormány nem marad más hátra, mint hogy a határozatnak alávesse magát. Itt transzitorál van szó, melyből Bulgária egykor majd a végleges megoldást is kifejezheti. ha elég észleges lesz, hogy kerüljön fogja újabb összetűzések vagy bonyodalmak előidézését, melyek azt eredményeznék, hogy a hatalmak megbánnak engedeikenyiségüket. Ez loyális kísérlet, melyből Bulgária minden előny háránolhatnék, ha azt Bulgária loyális végrehajtása; a keleti helyzet e perczben nem túl gyökeres megoldásokat és félmelegoldást szükségesek. A közvetítést magasabb érdekek kívánják meg, és ha Oroszország, mely annyi áldozatot hozott Bulgária érdekében, ezt proclamaálja, úgy igényt tartja a meghallgatásra. Sándor fejedelem vezérelbe sodorta a békét s bonyodalmakat idézett elő, melyeknek horderejéről tán ő maga sem volt kelőleg tájékozva, a melyeket azonban elhárítani bizonyára nem lesz képes. Nem marad tehát számára egyéb hátra, mint magát áldozatnak a nélkül, hogy még tovább is ama kisebb vagy nagyobb fenyegetésekkel dédelgetné magát, melyekkel a Sophiából érkező táviratok telvők. — Az idézett hirlap alaplatannak nyilvánítja azt a hírt, mintha zsidófelekezeti külföldieknek az Oroszországba jövést megtiltották volna. Valószínűleg oly egyénekről van szó, kik teljesen vagyontalanok voltak.

Belgiumi munkás-zavarok. A zavaroskodik a következő táviratok érkeztek: Charleroi, márcz. 31. A munkások közül 1600-an ismét megkezdték a munkát. 1100-an ellenben ma ismét ott hagyták a gyárakat. A vidéken portyázó lovascsapatok jelentései kedvezően hangzanak. Tournai környékén a helyzet veszélyes, mert a helységek nincsenek oly közel egymáshoz. Gnesmesben elfogtak egy németet, ki arra szólította fel a tömeget, hogy az ottani lüktető rombolják le, mint a Baudouin-féle. — Brussels, márcz. 31. A helyzet szembetűnően javult: csak Mons környékén történek még zavarok. Calonneban a munkások elrontották a telefonvonalat és összehúzták az edzők, melynek többe megesbebesült. Braecquesben 2500 bányász béremelést követelték. A követelés visszautasították. A bányát ártalmas őrzik. Van der Smissen tábornok főhadiszállását Charleroi-ból Monsba helyezte át. Andernesben egy őrtárhoz katonát törrel agyonszúrtak. — Egy egység, a ki a pilli banka akart hatolni, egy csendőrgolyóval földre terített. — Paris, márcz. 31. A Rivoli-teremben tegnap a belga republikánusok meeting akartak tartani, de esti 8 órákor falragaszokkal közhírre tették, hogy a gyűlés be van tiltva. A tömeg kiáltani és ordítani kezdett és a társadalmi köztársaságot élte. A rendőrség számos egységet, köztük oroszokat, angolokat és németeket elfogott. Rochefort felhagyott azon szándékával, hogy Belgiumba utazik. A kormány megtiltotta minden utazást, hogy anarchista bandáknak a határon való betörését megakadályozza. A belgiumi miniszter ma fogadta a belga követet és biztositotta őt, hogy holnapig az összes belga anarchistákat ki fogják utasítani.

Legujabb posta.

Ostrák képviselőház. Bécs, apr. 1. Schönerer törvényjavaslatot nyújt be a hirdetéses intézmény államosítása s a hirdetéses és a hirdetéses intézmények megszüntetése tárgyában. A költségvetési vita folyamán Gautsch közoktatásiügyi miniszter vonatkozólag a Boos-

dalom, ma nem fogadhatom el megízteltel meghívását. Várnak reám.

Mit törődöm én azzal! Hadd várjanak!

Váltig szeretett volna még szabadkozni Jenő, de Mary diadalmaskodott felette: gyengéjű megzorította karját, s ezt a báró tökéletesen elég érvnek vette. Megadta tehát magát s most még az okozott neki egy kis fejtörést, hogy mivel igazolja majd Lidia nemi elmaradását. Eh! Azon ugyan kár gondolkozni: majd azt mondja neki, hogy fáj a feje, vagy a foga; a hogy éppen jön.

De csakugyan ugri ki a menti az embert egy premiere-darab végigváltás!

— Nem szeretek vendéglőben vacsorálni — kezdte a szót Mary, mikor becsapódott utánuk Rigaud ur hirtelen az ajtója. — Ha nem lesz ön majd meglehetősen a fogadtatásnál, meg a konyhával, akkor nem bánom, ne jöjjön másodsor el.

Jenő kéknyelű nézte a színésznőt, a ki elegans kényébe burkolózva, oly őrdégi csinos volt, mint valami bobold. Szemei csakugy szikráztak a sötét háttérben s néha gyengedeen, eszébe hozta őt testével. Majd elszédült az ifjú az illatától, mely a bájos nő egész lényéről eláralt.

Egyszer-kétszer eszébe jutott Menko Lidia is, a mint magánosan ördög szobájában s ő rék várakozik. De a báró nem azok köze az emberek közé tartozott, a kik holmi olyasmikből becsillagolást dologt szoktak csinálni. A mint meglépet, azon módon el is mosodott mindjárt az a szomorú kép a lelkéből.

Nevetséges! Hát ha már van az embernek saját vadászterülete, már akkor aztán ne is legyen szabad a szomszéd földje átúgyranni egy nyúlért? S kívánhat a szomszéd olyan színdarabot, mint ez a vén Rigaud! Most is éppen olyan jókaró szelid mosolylyal néz kegyenczőjére, akár egy szerető nagypapa.

— Ön nem is sejti, hogy milyen nagy szivességet tesz velünk — kezdte Mary. — Ön nélkül ma egyedül kellett volna vacsorálnom. Barátunk holnap korán reggel Valen-

Waldeck gr. által felelített babonás tartalmú. kijelenté, hogy már elküldte a megfelelő utasításokat az iskolai hatóságoknak. A miniszter többrendűleg észrevetelte azt válaszul, hogy az ó-katolikus hittanoktatás kinevezésénél törvényszerűen járunk el s egyáltalán az ó-katolikus egyház ügyei törvényesen vannak szabályozva. A miniszter nem tud megbarátkozni azon eszmével, hogy az egyetemeken előkészítő érettségjének elterjedését megakadályozza, hogy az egyetemeken pedig legelőször ragaszkodni kell, mílenszint az egyetemeken először kell venni az egyetemeken túlműveltségnek. (Elnök tetszés.)

Porosz képviselőház. Berlin április 1. A képviselőház elfogadta másodsori olvasásban azon törvényjavaslat első szakaszát, melynek értelmében 100 millió márkát bocsátatik a kormány rendelkezésére a lengyel terjeszkedés megállítására szolgáló nyugati Poroszországban és Pesenben eszközölendő telepítésekre.

Egy pétrovarói felhívatalos levél szerint az orosz kormány minden körülmény közt ragaszkodni fog a kormányok által megállapított alaphoz és semmi esetre sem fog hozzájárulni a Sándor fejedelem által elajított megállapításokhoz. Az orosz kormánykörök meg vannak győződve arról, hogy a kormányoknak egyetértéssel és eréllyel könnyen sikerül majd Sándor fejedelem ellenállását legyőzniök, annál is inkább, mert a fejedelem nem remélheti azt, hogy Bulgária lakosságánál a hatalmak akarta elleni ellenállásában támogatást fog találni. — A görög kérdést illetőleg azt hiszik, hogy az csak akkor válnék veszélyessé, ha azt egyéb bonyodalmak, például a bolgár kérdésben való új complicatiók előmozdítanák.

Belgrádból apr. 1-éről írják: Miután Kunic és Kaljevics visszautasították a kormányba lépésre való felszólítást és a baloldali párt más tagjai sem akartak Garasinnak csatlakozni, egy új Garasinnak alakítása lehetetlen, miért is Kisztes János biztatott meg a miniszterium alakításával. Valószínű, hogy a kabinet tagjai a következők lesznek: Risztics elnök és külügy, Milojkovic belügy, Jovanovic Vladimir pénzügy. Avakovic igazságügy, Stojanovic közügy, Boskovics közoktatásügy, Miskovic hadügy. — Marinkovic belügyminiszter államtanácsossá nevezetett ki. Popovic közoktatási miniszter a Szent-Száva-rend nagykeresztjét és Petrovics pénzügyminiszter a Takova-rend nagykeresztjét kapták kitüntetésül.

Londonból apr. 1-éről jelentik: A porta most már maga sürgeti a bolgár unió kérdésének a conferentia által való gyors elintézését. A nagyhatalmak utolsó diplomáciai collectív lépése Sophiában a porta helyeigényével történt. A hatalmak egyetértő nyilatkozatairól következtethető, hogy köztük a kérdésre nézve teljes egyetértés uralkodik.

Az angol parlament London, apr. 1. Az alsóház ülése. Bryce kijelenti, hogy Bulgáriát illetőleg semmiféle közzét nem lehet, minthogy a tárgyalások folyamatosan vannak. Görögországot tekintetben a kormány ragaszkodik a Salisbury-kormány által leírt rendelkezésekhez. Az orosz hajóraj csak ideiglenesen távozott el a Suda-öbölből és rövid időn ismét visszatér oda. — A felsőházban Rosebery a főnébbit választ azzal egészítette ki, hogy Oroszország a leszívélyesebben megígerte a kormányának a kérdésben az együttműködést.

Belga szavak. Brüssel, április 1. Az események igazolják van der Smissen tábornok főhadiszállásának Monsba áthelyezését. A Mons környékéből szembőnyak munkásai ugyanis 4 franknyi bért és a munkaidőre 8 órára leszállítást követeltek. Míg az a követelések el nem fogadhatók, a strájk kikerülhetetlen. Az Ecaussinshebi kőbányában újra megkezdtek a munkát, mert a munkások elismerik, hogy a munkabér felemelése most lehetetlen. Tournayben nem volt újabb zavarok.

Cairói angol körökben azon hír merült fel, hogy Sir H. D. Wolff csak az alkalmat várja lemondásának beadására. A londoni kormánykörök meggyőződtek arról, hogy

ciennessé utazik, tehát ma jókor le kell feküdni.

— Igaza van Marynak — felelte a holdvilágkúp lovag. — Ma nem maradtok önökkel. Hanem remélem, hogy alkalinnál szerezhesd tetni fog majd bennünket a báró ur!

Hát csakugyan bolond is volt az a jó ember? Ugyan miért eszta be olykor-olykor azokat a sokatmondó sarvinszti szeméit? Szundikált, vagy talán csak azért hunyta be szeméit a ravasz, hogy észrevétlenül beleláthasson kedvese lelkébe? A báró egyébiránt nem igen jászódott az eféle lélektan talányok kibetűzítésével. Hadd legyen más embernek is egy kis dolga, neccak ő neki!

Az a kílítás, hogy négy szemközt fog vacsorálni a szép színésznővel, a hetedik égre ragadta. Hogy ugyanakkor rútul kijátssa Lidia, az eszébe sem jutott.

Lorell Mary gazdag volt. Nem olyan szerény kis lakásban húzódott meg, mint veltélyársnője, hanem egy kis palotája volt az Avenue du Bois de Boulogne közepén.

Vidáman ropogott a tőz a terem kandallójában, hova Mary bevezette. Rigaud ur már a kápnál elbucszott fölök.

A báró csodálkozva tekintett körül a pompásan bebörtözött szalonban, jelkölöröndvezde, hogy Valenciennessé is létezik a világon, a hova Rigaud urnak halaszlatlan ügyei rendezése végett el kellett utaznia.

Mary kis időre magára hagyta Jenőt, hogy átöltözködjék. Ha a színésznők nem volt is jó izlése, de Rigaud urtól már nem lehet azt elvitatni.

A terem mindjárt meglepte a bárót. Anélkül szőnyegek, ókori butorzat; a háttérben a magas ablakon keresztül kílítás a kis kertre, mely most aludni látszott az éj zavartalan esendjében.

— Sokáig várakoztam reám? — kérte tőle Mary, hirtelen belépvé.

Jenő önkénytelenül felkiáltott. A nő elragadóan szép volt. (Sípke hálókötös szimul királyi természetű. Öltözéke pompás és kaczer volt egyszerűsége. Lehetetlenség volt reá

Sir H. D. Wolff nem képes ellensúlyozni Mukhtar pasa befolyását és csak kíméletből nem hívják vissza mostanáig.

Francozia kamara. Paris, apr. 1. A költségvetési bizottságban Freycinet kormányelnök kijelenté, hogy a felveendő kölcsönt 900 millió frank összegben folytonos 3%-os kamatozással elfogadják. Ezen összegből 400 millió közvetlenül mint visszatérítés a takarékpénztáraknak adandó át. 500 millió pedig nyilvános átlírás útján szerzessek be. Ezen indítványt a bizottság összes jelenlevő tagjai elfogadták. Előadóvá Wilson választott meg.

A „Missions Catholiques” című hirlap szerint januárhó vége felé Annamban Quangbin tartományban egy benzszólt papot és 442 keresztényt konzultáltak fel.

Varsóból apr. 1-éről jelentik: A külföldi zsidóknak az orosz határvidékekből kiltasítása, mely eddig csak korlátozott mértékben történt, áprilishon erélyesebben fog történni. Néhány városban már értesítették arról az illető zsidó családokat.

TÁVIRAT.

— Diurnisták strájkja. —

Budapest, apr. 2. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A pécsi kir. törvényszék területén levő bíróságoknál alkalmazott összes díjnok strájkolnak a napdijnak 80 kr-ra történő leszállítása és több diurnistának elbocsátása folytán. Veszprémmegyében hasonló strájk van készülében.

NAPTA.

Április 3. Szombat. Róm. kath. Richard. — Prot. Darius. — Görög-orosz (március 22.) Vauz. — Nap kél 5 ó. 36 p. nyug. 6 ó. 32 p.

Ápr. 4. Az Aradi városi önkéntes tűzoltókar rendezési közgyűlése a városzház földszinti üléstermében délelőtti 10 órákor.

HIREK.

— Arad és Vidéke.

— **Előfizetési felhívás az „Aradi Közlöny” előfolyamának II-dik negyedére.** Az „Aradi Közlöny”-nek, mely mindennap, tehát hétfőn és ünnepek utáni napokon is megjelenik, negyedévi előfizetési díja csak annyi, mint a többi aradi magyar lapoké, t. i. helyben 3 frt, vidékre 3 frt 50 kr. Azonkívül az „Aradi Közlöny” előfizetői a „Gombostű” című társadalmi és szépirodalmi havi folyóirat díj nélkül kapják. Kivonatra mutatvány-számokat bárkinek díj nélkül küldünk.

— **Felkerjük különösen mindazon t. cz. előfizetőket, kiknek előfizetése e hó végén lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a szétkülésben zavar álljon be.** — Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

— **Vadászat.** Kedélyes napot töltött tegnapelőtt Baraczkán egy Aradról kirándult vadászárság. S habár a vadászat eredménye nem is volt valami fényes, minthogy az összes zsákmány csak egy rókaból és 5 szalunkából állott, azért a társaság tagjai mégis egy jól eltöltött nap emlékeivel jöttek onnan haza. Az idő rendkívül kedvező volt s a leggyaszságban kitérdadt vadások délben a legjobb hangulatban tértek be Tabajdi Károly főispán paulisi kórnájába, hol a legpáratlanabb magyar vendégszeretettel nyújtott ebéden magukat kúpihényre, s az éledek és adomaktól, meg a pompás ópalisztól fel-

nézni, anélkül, hogy a nőt azonnal egy istennőhöz ne kelljen hasonlítani.

— **Kegyed** imádni való szépség! — mondta a báró, kezét eskölvé.

— **En** csak azt tudom, hogy meghalok életem. Van jó étvágya, báró?

— **Ugy** hiszem, van!

Akadatok olyan hüllőértétt philosophusok, a kik azt merték állítani, hogy a szerelmes ember nem tud emni. Pedig biz az hamis elmelet. Ez a két fiatal irigylésreméltó étvágygylevett: de hát miért is kintoztak volna lelkiismeretünk, meg a gyomorukat!

Mikor az első pohár börtöl volt. Jenő váltig gondolt arra, hogy várja Lidia. Igaz ugyan, hogy az a kis oláh leány imádkozta, de ha az igazat meg kell vallani — az élet nem olyan gazdag, ann élvezetben, hogy egy pompás vacsoránál s egy ilyen szép hölgy kedvéért egy pár órára ne lenne érdemes megjelentkezni a szerető kedvesről! De meg hát, tulajdonképpen micsoda rossz van abban, a mit ő most tesz? Ezzel aztán tökéletesen meg nyugtatta magát.

Mary csakadatlanul eszegett, mitugattak szép fehér fogait, melyek rózsás ajkai közöl ki-kiragyoztak. Míg az arca elég okos volt, hogy tudja, miszerint ő benne egy szikrányi szellemezősségen, a mások szellemességeitől kért kölcsön. Elbeszélte holmi kulléssa-titkokat, egyik-másik kollégájának a szerelmi viszonyait, baklövészeit, stb.

Jenő rendkívül jól mulatott s nem is esnált belőle titkot. Egész szívvel közegett s mikor vacsora után szivarra is gyújtott, olyan jó hangulatban volt, mint az olyan csupa érző ember szokott lenni, a ki őrl, hogy érzékeinek kielégítést szerzett.

Mary azonban egy pillanatra sem téveszté el a célját, mely felé törekedett. Mivel sejté, hogy veltélyársnője sokkal szenvedélyesebb szerelmet táplál lelkében, mint testében, Jenő iránt s éppen ellenkező szerepet vállalt magára. A helyzet, hogy elegikus, epedő szerelmet mutatna, érzéki vágyat elévölt.

(Folyt. következik.)

villanyozva, újra utnak indultak. Este Szalay Károly baraczkai kórnájában gyűlték ismét össze, hol a pompás étek és italok mellett fesztelen jököd, vég dalok és talpraesett pohárköszöntők között a legkedélyesebben fejezték be a napot s csak a jól előrehaladott estevel tértek kúpihényre a nap fárólalmát. A vadászaton részt vettek: Tabajdi Károly, Örmös Péter, Fábrián László, Fábrián Lajos, Lusztitoris Kálmán, Parecz György, Daniél László, ifj. Andrányi Károly, Tagányi István, Szalay Károly Szalay Antal, Sch w ö b Sándor, F ő t h i Nándor, Szonthag Gyula, Meszlényi László, Marx Adolf, Kron Kálmán, Szentpéteri Antal, ifj. Mittelmann Ferencz, Mittelmann Károly, Fischer Miklós, Robitzsek Agoston és Schaner Adám.

— **Aradmegye 1885. évi zárszámadása.** Valamint a megye kezelese alatt álló alapok és alapítványok számadásai az állandó választmányiak tegnap tartott ülésében átvizsgálatk, s a hozott határozati javaslatok kíséretében folyó hó 4-től 19-ig közszemlére tetették ki a megyei levéltárban. A számadások kivonatos összeállításra az alsópán által a törvényhatósági bizottság összes tagjainak is meg fog küldetni. Ez összeállítás alapján, az egyes pénzügyi ágak kezelési adatait legközelebb mi is közölni fogjuk.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap tegnapi számának közlése szerint, a magy. kir. pénzügyminiszter Hauptvogel Alajos rendelkezés alatti számtartót az aradi jöszázigazgatósághoz I. osztályú számtisztó nevezte ki.

— **Lukács István** elhunytáról a következő gyászjelentést kaptuk: Alóflrottak legmelyebb fájdalommal tudjátok forrón szeretett s felejtethetlen testvérök, sógorok, moka-öccsük, nagybátyjuk és rokonok L u k á c s István bírtokosnak f. évi ápr. hó 1-én, esti 8 órákor, életének 30-ik évében, hosszas szenvedés után történt jobbtevé szenderült. A haldolgot hült tetemei ápr. hó 3-án, d. u. 4 1/2 órákor fogtak Deák-Ferencz-utca 9. sz. alatti házban a helybeli róm. kath. sirkerthben örök nyugalomra tetetti. Az engesztelő gyászmisédoldozat hétfőn (április 5-én) d. e. 10 órákor fog a t. minorita-átlak szentgyházában a mindenhatóknak bemutatattni. Áldás és béke legyen a kedves porokon! Arad, 1886. apr. 2. Lukács Antal, Lukács Teresia férj, Venter Geróné, Lukács Géza, Lukács Gyula, Lukács Janka férj, Hendrey Pálné, testvérei. Örv. Vertán Andrásné szül. Lukács Anna, öz. Novák Pálné szül. Lukács Leopoldin nagynőjei, Lukács Gézáné szül. Thomka Ilona, sógornoje, Venter Geróné, Hendrey Pál, sógorai, Venter Emil, Venter Gústi, unokaöccsei, Venter Victoria, Hendrey Szilárdka, unokahajai.

— **Csendélet a lyceum környékén.** A kik az Éótvös-utczán kijutva, balra tekintenek, nem győzik esodólni hatóságunk báles belátását, mely a lyceum környékét majdnem egész estendő-hosszat vadregényessé varázsolja. A lyceum déli oldalán eső mélyedésben a hónapokon át felgyült esövíz grönnyör, tavat képez, mely alkalmas találkorouul szolgál a környékbeli háziállatoknak s bitűis ilalatot áraszt maga körül. Sajnálatos, hogy vauak obscurus fók, kik ez idylli tájat, sub titulo közegzségek, regulálni ohajtanak, sőt hajlandók hozzájárulni ahhoz a barbársághoz is, hogy a földesúrtól, városunk egyik szépsége, betemettessek. Reméljük, hogy a hatóság ezt a barbár planumot a szokott erélyességgel meg fogja akadályozni.

— **A tornaegyesület** által a mai napon megtartati szándékok, táncvizsgálommal egybekötött dísztorozás a közbejött akadályok miatt hosszabb időre elhalasztották, s valószínűleg májushóban fog megtartati.

— **A hivatalos levelek címzése.** A belügyminiszter közzeladottól foglatta az összes törvényhatóságokat, hogy a közzégi előljárásokat utasítsák, miszerint a hazai hatóságokhoz intézett hivatalos leveleik boritéka in a cimzet, valamint a portomentességre vonatkozó záradékok a magyar állami hivatalos nyelvén állítsák ki.

— **Özv. Nachtnébel Ferenczné** elhunytáról a következő gyászjelentést kaptuk: Nachtnébel Ödön a maga és neje Csiky Ilona, valamint sógornoje öz. ifj. Nachtnébel Ferenczné szül. Ottrubay Antonia, egy számos rokon nevében jeleni felejtethetetlen és leggyöngédebben szerető édes jó anyjának, illetőleg napjának és rokonnak öz. N a c h t n é b e l Ferenczné, szül. Philipp Mária, szül. csütörtökön (április 1-jén) esti 7 órákor, élete 71-ik évében történt elhunyt. A drága halott földi maradványai vasárnap (április 4-én) délután 4 órákor fogtak Kazinczy-utca 2-ik sz. házban a helybeli felső temetőben eltakarítottai. A gyászmise hétfőn (április 5-én) délelőtti 9 órákor fog a helybeli róm. kath. plébánia-templomban megtartati. Áldás és béke poraira! Arad, 1886. Április 2.

— **Építkezések.** Az éj folyamán ismét több szép épülettel fog gazdagodni városunk, melynek jó része meg e. észéreel is fog készülni. Legtöbbet a Tökölly-tér fog az építkezések által nyerni, hol a román egyház által építendő egyemeletes börtöház alapmunkálatai már nagyban folynak, s Szlavitskénn színtűn egyemeletes háza már tető alatt is van; ugyszintén a Lukács-féle kétemeletes börtöház is, melyeket már tavaly kezdtek építeni. A főterem épült a kincstári palota, melyhez valószínűleg májusban kezdének hozza; a font és radnai ut sarkán Vanicsék épít egyemeletes börtöház, a templomterében a minoriták építik fel emeletésre a postaházat, s végül a Marospartra fog épülni az iparosház. Az is lehet, hogy a feyházépítést is megkezdik meg e idén.

— **A két huszártiszt ellen** folytatott vizsgálata nézve arról értesítünk, hogy a vizsgálat vezetése mintegy tíz nappal ezélfőt más hadbíróra bizatott. Ez intézkedés felsőbb helyről érkezett utasításra történt, meg pedig a vádlott tiszték folyamodása után. A vádlottak szerint ugyanis az előbbeni hadbíró

bizonyos ellenük irányított animozitással vezette volna a vizsgálatot s e tekintetben emelt kitérőket, a mint az eredmény mutatja, meghallgatásra találtak. Az újonnan kiküldött hadbíró már kihallgatta a vádlottakat, s kihallgatja a tanukat is. A vizsgálat most már előreláthatólag gyorsabban fog lefolyni. A két tiszt még mindig internálva van a várban.

— **A gőzgépezekelőt és kazánfűtőket vizsgáló bizottság** Temesvártól a legközelebbi vizsgálatok szombaton (április 10-én) fogja megtartati. E vizsgálatokra szóval vagy írásban lehet jelentkezni a temesmegyei m. kir. államepítészeti hivatalnál Temesvártól (dikasterialis épület III. emelet). A vizsgálat alkalmával a jelölteknek gőzgeptulajdonosok által kiállított s az illetékes hatóság által hiteltelített bizonyítványokkal kell igazolni, hogy legelőbb hat hónapig miközött futott gépezémiel mint segítők ezen számban, a melyből a vizsgálatot letenni kívánják.

— **Az aradi körcoyáló-egylet** folyó évi közgyűlésén Boros Beni az aradi és csanádi-egyletűt vasutak igazgatóját örökös tiszteletbeli elnökké, Högédns László főmunkást örökös tiszteletbeli igazgatóvá választotta meg. Az arról szölvő díszkormányokat tegnap délelőtti nyujtotta át egy háromtagú küldöttség, mely Steininger Károly vezérese alatt, Tedeschi Victor és Daniél Kálmánból állott. Az igen szép kivitelű díszkormányokat Borhegyi Károly készítette.

— **Elkobzott percczek.** Tegnapi délelőtti négy kosár perczet kobzott el a rendőrség a piaczon, mert azok az egészségre ártalmasak voltak. A liszt, a melyből sültettek, valahol petroleummal keveredettek össze, az illető pék azonban nem akarta, hogy kárba vesszen; esínült belőle perczet, gondolván, hogy pénteken hetipacz lesz s ott aztán majd csak elkel. Várakozásában azonban ugyancsak esatlakozott, mert az a ki a perczből vett, észre vette, hogy az ehetetlen s visszadobta azt az áruló fűnök, figyelmeztetvén egyszerűsminid egy rendet, ki a perczeket lefoglalta. Az illető sőtömeret valami St. r. m. Károly, az által akarja magát menteti, hogy a kereskedő a hibás, a kítől a lisztet vette. Reméljük azonban, hogy a rendőrség majd utána jár a dolognak s megbünteti azt, a ki valóban hibás.

— **Halálözás.** Öz. Lukács Jánosné, mint erről részvettel értesítünk, f. hó 1-én elhunyt. A gyászestéről a következő gyászjelentést kaptuk: Lukács Károly és neje Kiszjesné Jeszenszky Mária saját, úgy gyermekeik: Endre, Gyula, Ilona férj, Szarvassy Arzenné s ezek gyermekei János és Mária, — János, Mária, Sándor, Károly és Margit, nagynője Iszay Julia, valamint számos más rokonai nevében is megtört szívvel tudatja forró szertéted édes anyja, anyóska, nagy anyjok, testvére és rokonok öz. Lukács Jánosné szül. Iszay Margitnak f. évi április hó 1-én, esti 6 1/2 órákor, életének 80-ik évében történt jobbtevé szenderült. A kisenvedett kedves halott hült tetemei április 3-án, délután 5 1/2 órákor fogtak Sárosi-utca 5. sz. a. házban a helybeli r. kath. közsirkerthben örök nyugalomra tetetti. Az engesztelő gyászmisédoldozat április 5-én d. e. 8 órákor fog a t. minorita-átlak szentgyházában az Urnak bemutatattai. Béke poraira! Áldás emlékére! Arad, 1886. április 2-án.

— **Tüzlarma.** A főtéri Hermann-féle palotában — melynek első emeletén van tudvalevőleg szekerészgát — nagy zavar és futkosás keletkezett tegnap este. Kinn a ház előtt pedig a járókelők esoporosultak az aszfalton, mert az a hír terjedt el, hogy éj az egyik boltban es csakugyan a Reich-B-féle üzletben füstöt lehetett érezni, melynek eredetere azonban sehogy sem lehetett rájönni: már meglehetősen nagy volt az izgalom, mikor végre kiderült, hogy a második emeletről esapódott le a füst, s ez okozta az egész hü-bót.

— **Tolvaj fuvarosok.** G i r n s t e i n Katalin tegnap jelentést tett a rendőrségnek, hogy kiltözökös alkalmával elfoalták az arany óráját. Gyauya volt M u n t y á n János Alexa mikalakai lakoska, ki butorait szállította s többször betolakodott szobáiba, bár ott semmi dolga sem volt. A rendőrség előállította a gyauusítottakat, azok azonban mindent tagadtak. Múntyan Jánosnéval azonban, ki szintén kérdőre vontak, 20 frtot találtak, amelynek nem tudta urát adni, hogy honnan szerezte. Valószintű, hogy az óráét elzalogosították s ebből került a busz forint. A rendőrség az ügyet átítette a járásbíróshoz.

— **Megfolt gyermek.** S o m o k s e z r ó l írja levelezőnk, hogy ott március 29-én P á s k a Mihály ottani lakosnak Todor nevű három éves kis fia játek közben egy gödörbe esett, hol édes anyja már megfulva talált. Mindenesetre nagy könyömlésségre mutat az ottani előljáróság részéről, hogy szabadon fedetlenül hagyja a levelezőnk állítása szerint ott nagy számban létező nagydörgőket, a melyek, mint a fennfoglalt eset is bizonyítja, fájdalmas szerencsétlenségek okozói lehetnek.

Hazánk és a főváros.

— **Temesvár** városa április elsején tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a színházban a jövő színdény alatt kizárólag magyar előadások tartását engedji meg. Rendkívül jó benyomást tettek a közgyűlésen a szerb nemzetiségű dr. Dimitrevics Szvetozár szavai, melyekben a magyar színtűgy s általában a magyar nyelv lelkes híveit vallotta magát. A színházgató részére 7240 frtyui segélyösszeg szavaztatott meg.

— **A choleraőről** tegnapelőtti delután folytatta nagyérdemű felolvasást dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár a belgyógyászati klinikában. A hírneves tanár a nagyszámú hallgatóság növekvő érdeklődése mellett fejtegette a talajnedvesség és a cholera közt való összefüggésre vonatkozó nézeteit, melyek a következőkben kulminálnak: a talaj helyesét különbözőképpen lehet értelmezni, I. hogy az pusztán a bacillusok szaporodásának helye, a honnan a kut és a folyó vízbe jut, ezen az uton pedig nagy mérvben elterjedvén, számos ember egyszerre való megbetegeződésének lehet okozója, 2. hogy a bacillus a talajban

nemcsak szaporodik, hanem ott kapja mérgező hatását, 3. hogy a bacillus a talajban bizonyos szervezeti metamorfózis megy keresztül. 4. hogy valamely a bacillus hatását megsemmisítő hatást termel, mely magától a bacillus megsemmisíti és végül, hogy a talaj a bacillusnak csak szaporodási helyét képezi. Valamint Koch Róbert korszakot alkotó meglátása a tudomány terén — így vegyi előadását Korányi tanár — meglátása kommalbacillusok felszámolását, nem kétértelműen abban sem, hogy a további buvárlatok teljesen meg fogják oldani a rejtélyt, mely a talajnak kétsége nem vonható döntő szerepében nyilvánul. A felvilágosítást végül zajosan megjelenezték.

Rövid hírek. Nagyváradon. Tiszta István ma a jogakadémia dísztermében érdekes felvilágosítást tartott a politikai és társadalmi viszonyokról Franciaországban. A felvilágosítást a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta. — Váczai püspökké bírt szerezni Schussler Konstantin kassai püspök fog kivételét. — Drága lelkésés. Lassaló, az operaházban vendégszerepelt francia művész, tegnap este utazott el Budapestre, még pedig, mivel a bécsi gyorsvonatról lelépett, külön vonaton. A külön vonat 400 forintba került. — Magylyán égette a magát Abanij-Szántón egy Hédeváry István nevű ottani lakos: az illető egy este részegen jött haza, nejét kikérgette a szobából s az ágyüeméket a szoba közepére rakva ráfeküdt a halomra és meggyújtotta maga alatt. Mire rátörték az ajtót s a tüzet eloltatták, össze volt szélesedeve.

A nagy világ.

Udvari hírek. A királyné és Mária Valéria főhercegnő husvét hétfőjén hagyják el Budaent s egyenesen Budára utaznak: velők egy időben érkezik a király is Budapestre. Az uralkodó család ezáltal hosszabb ideig szándékozik Magyarországon időzni, s a királyné és Mária Valéria főhercegnő május végéig maradnak (többoldallal s aztán Bécsbe térnek vissza). A séjor az időt is Ischlben marad, de a királyné egy vagy két hétig Bécsben marad, mielőtt Ischlbe menne. Ha az idő elég kedvező lesz valamely nyáralóban való tartózkodásra, a királyné ezáltal nem Schönbrunnban, hanem az újonnan épült és teljesen elkészült kastélyban, mely a launzi park közepében fekszik, fog lakni. — A trónörökös párt a husvét ünnepeket Lakroma szigetén tölti s csak április vége felé utazik el onnét. Fülöp korborgóthai hercegen és nején. Luiza hercegnőnkön kívül márc. hó 29-ik óta Teukja Samu gróf is a szigeten tartózkodik, mint a trónörökös párt vendége, hogy a legközelebb megartandó nagy vadászati kirándulásokban részt vegyen.

Öngyilkos hadnagy. Egy rejtélyes öngyilkosság kezei most klosternerubg katonai és társasok között a kőbeszéd és találgatások tárgyát. Schulz J. hadnagy a régi utászkaszárnya első emeletén lévő szobájából tegnapelőtt reggel 9 óra tájban két lövést hallottak. Senki sem tulajdonított a lövéseknek fontosságot, mert a tisztek gyakran szoktak őrös őrökben verekre puffogatni. Az a tisztség egy szóp távol volt, s csak egy d. u. 6 órakor nyitott be a garádjához, ki az ágyban feküdt. A szolgálta hozzá ment, mert föltűnt neki a test szokatlan fekvése. Midőn meglátta a halottat, az arca s a padlón szétfésesent vérésepetek, rögtön átfutott a szomszédban lakó Doleschal kapitányhoz. Ez, nejével együtt sietett, hogy lássák mi baja a hadnagnak, s megdöbbenve győződtek meg, hogy Schulz két revolvergel látta magát mellette s már egészen kihült. Később katonai bizottság jelt meg a helyszínen, mely a hadnagy által öngyilkosságot előtt irt levelet talált. A levél tartalama azonban nem került nyilvánosságra.

Lázadás egy dologházban. A florenzi dologházban esztortokón lazáds tört ki s csakhamar valóságos harcokba fejlődött. A rahok összeváltak a dologház berendezését s a felügyelő személyzetet fenyegették. Az utóbbi azonban katonaságot és esendőroket hívott segítségül, hogy a rendet visszaállítsák. A zendülés az udvarban egy hirtelen készült vörösrészle köré csoportosultak, illetve a küzsárságot. A katonaság kezdetben csak a levegőbe lött. Mivel azonban a rahok nem adták meg magukat, betörték a kapukat, mire köztük és a kezgyerese közt vires küzdelem keletkezett, a melynek végeztével mindkét oldalon több halott maradt és számosan megsebesültek.

Pasteur és a párisi községtanács néhány tagja közt a napokban heves összekocczanás történt. Az esetről a párisi lapok a következőket jelentik: A párisi községtanács márc. 13-án elhatározta, hogy községkönyvségi bizottsága menjen el Pasteur laboratoriumába és tegyen jelentést arról, hogy Páris városa miképp mozdíthatná elő a Pasteur-féle intézet létesítését. A bizottság két tagja, Navarre és Catinax urak sorra járták a betegek és kérdéseket intéztek a betegekhez; miután ezek nem feleltek, egyikük azt jegyezte meg, hogy „a betegek fel vannak fogadva.” Bontroux orvos ezt elmondta Pasteurnak. A további történetek Navarre ur az „Intransigent” ban így adja elő: „Pasteur ur nem látta szükségesnek a községtanács küldetését hivatalosan elfogadni, pedig a kátogatás be volt neki jelentve. Hozzám jött és így szólt: „Nem engedem, hogy itt valaki ennyire csúnyon: ha a feltárgatásokat akar, hozzáam kell fordulni.” „En nem csinálk ennyire, csak a kórtárgyakat a betegek, hogy milyen körülmények közt kapják a marist. Constataim, hogy valamennyinek kiégették a sebet, mielőtt elhozták.” „De kiasoda ön, hogy ilyen vizsgálatot enged meg magának?” — „En Navarre orvos vagyok, a községtanács tagja.” — „Nos felelé Pasteur, én nem engedem meg, hogy theoriamat megvitassák és nem töröm, hogy kísérleteimet ellenőrizzék. Megmutam a támadásokat, melyeket az Intransigent és bizonyos községtanácsosok ellenem intéznek.” E közölményre azt kell megjegyeznünk, hogy az Intransigent az elvárásai igen kevés hitellel tartották igényt és a párisi községtanács, bármilyen hóboros is tud egyébkor lenni, az „Intransigent” embeireivel lám meg nem fog solidaritást vallani Pasteurreal szemben.

Asszony-kaszárnya. Az cambridgei herceg, az angol hadsereg főparancsnoka eredeti dolzon töri a fejét. Londonban és más főbb városokban kózes lakásokat — kaszárnyákat — akar építtetni a háborúban vagy fengerentuli állomásokon lévő tisztek és köz- katonák feleségei számára. A herceg azt hiszi, hogy a távolban küzdő férfiakra nagy vigasztalás lesz, ha családjuk távollétük alatt biztos menedéket talál. Az ilyen asszony kaszárnyák parancsnokává mindig magasrangú kizsgálót katonákat neveznek ki, mert ezek lennének legnagyobb figyelemmel bajtársaik családja iránt. E női kaszárnyák egészen katonai szabályok szerint szerveztek, lakásokban, viselkedés, köszönésben megtartanak a nők is azt a rangfokozatot, a mely férjükhöz megilletti. Így azután Angliában rövid idő alatt nagyon sok lenne neimesek a katoná-asszony, hanem a katonás asszony is.

Rövid hírek. Az új pápaikövet az osztrák-magyar udvarnál, bir szerint, Mocenni érsék lesz, a ki most a szentszék helyettes államtitkára. — Chamberd grófné hűgatókából Don Carlos álitatd 50 millió frankot örökölt, melynek csak igen csekély része illet meg Alfonz testvérét. — New-Yorkból Wolfram G. németországi származású bankár számos család elkövetése után megszökött. — Georziában hidebeomlás következtében egy vonat a folyóba zuhant és a legtöbb utas a vízbe fullt.

Irodalom és művészet.

Hangverseny.

(Ápr. 1.)

W. B. Popper Dávid, a jelenkor legelső gondoka-művésze és Reisenauer Alfréd weimari udvari zongoraművész rendezte ma hangversenyt a Krispin-féle teremben. A megjelent közönség csak félig tölté meg a termet, a mi eléggé szomorú körülmény, mert ily kitűnő művelésben nem egyhamar fog részesülni városunk. Popper kitűnő felfogása, remek interpretációja, utóéletben technika jellemzői; az a széles, énekes hang, melyet hangszeréből kials, a szívből látszik jónni, de egyenesen a hallgató szívére és kedélyére is hat; az a játcsi könyvség, melylyel balkeze a hurkok végigfutva a legnehezebb passzagekat létesíti, valóban bámulatos: e mellett pedig a vonót oly nyugodtan, egyformán húzza, hogy a hallgató nem képes a vonóváltásról észrevenni. Saját zeneszerzeményei, melyek közül egyházból előadott, szép és nemes gondolatokat tartalmaznak, azonban főképen a művészi azon ezelnak látszanak hódolni, hogy a művész bravuros technikáját csillogtatassza.

Reisenauer még nem elsőrangú művész, mint pl. Liszt, Popperné-Menter Zsófia, Lecheticzky stb., de a másodikrangú között nagyon előkelő helyet foglal el: technika kifogástalan, játéka is szép és tiszta, kevésbé kielegő azonban az interpretáció. Határozottan gyengébb a hatást ama rossz szokása, hogy egész felső testével folyton mozog, holott a jó zongorajátékosnál a felső kar mozgását is alig szabad észrevenni. Popper darabjaiból a kísérletet dicsérete és pécise játszóta, a mi nem éppen minden művészek jó tulajdonsága.

A műsor igen változatos volt és sok érdekeseget nyújtott. Az első számot — nem tudjuk mi okból — megváltoztaták és Rubinstein sonatája helyett Goltzmann A-moll concertjét játszotta el Popper, a mit ösztönös sajnálunk, mert az előbbi sokkal tartalomban az utóbbinál. A concert második részében lévő szép passzagek mesteri előadása különben kárpótolta a veszteséget. Bocherini Adagiojában az egyszerű, de szép thema teljes érvényre került Popper kezei alatt: egyöntetű trillák és bámulatosan tiszta flageoletje nagy hatást kelteket. A Corelli-féle Courante nehezebb táncot rendkívüli könnyedséggel excecálta; majd a Schumann-féle „Trümmerei”-t adta elő mely érzéssel és valóban szívhez szóló hangokon. Többi darabjai leginkább arra voltak hivatva, hogy technikájának bemutatására alkalmas szolgátsanak. Így Davidoff-nak „Am Springbrunnen”-ezimti kis kabinétdarabja igen kedves, filharmaszerű melodáival bír, de mester kell annak interpretálására. oly mester, mint Popper. Saját szerzeményei közt legjobban tetszett a fonodal, melyet meg is kellett ismételnie: egyszerű esinus kis dal ez, mely pianissimo kezdődik, majd egyes hangfésztébe megy át és egy hatalmas fortissimóba végződik.

Nocturneiben egy pár merész disharmoniamat hallottunk, melyek azonban lassanként igen szép quint-septimákonban találak megoldást. A „Sérénade Espagnole” meglehetősen bős, nem igen eredeti dallam: míg a „Carneval Espagnole” valódi spanyol jellegű: néhány esinus pizzicato és flageoletto váltakoznak benne egymással, majd egy szép forte következik, melyből befejezésülismét az eredeti melodia fejjik ki.

Reisenauer legszebben és legtöbb hatással mindenestre Liszt „Cantique d'Amour”-ezimti költői, szende dallamát játszotta, melyben a halközre irt rendkívül nehéz és azonfelül pianissimo játszódnak futamok gyönyörűen adta elő. A Chopin-féle Nocturne előadásából hiányzott a nagyívűvesség: az egész rendkívül halavány volt és ennélfogva hatás nélkül maradt. Tschai-kowsky - Liszt „Polonaise”-je és Liszt „Don Juan ábrándá rendkívüli technikai nehezségeket nyujtatnak: octávafutások és kettős passzagek hatalmas fortissimókkal váltakoznak. Reisenauer e nehezségeket legyőzte és technikai szempontból kifogástalanul adta elő két darabot, de mindkettőbe észrevehetően belefradt.

A közönség a lehető legzíveltebb óvátásokban részesítette mind a két művészt, érkölesleg akarván őket mintegy kárpótolni a materialis veszteségért.

A magyar történelmi társulat Kemény Ádor b. emléke alet esztortokón délután ülést tartott. Első előlvasó Zsilinsky Mihály volt. Lippay György és a tokaji társasokmány 1646-ban — ezimti művérel. Zichy Antal, Zichy György soproni plébános és

szent Mihály egy festményéről) értekezett. fölelevenítve egyik ősenek emlékét. — utána pedig Fraknói Vilmos Andreas Pannonius XV-ik századbeli magyarországi író munkáit ismerteté. Andreas Pannonius 1467-ben Mátyás király számára írt történelmi vitatókönyvet, a mely most a vatikáni könyvtárban van. Minden valószínűség szerint magyarember volt, a mit a latin szövegben elejtett magyar szók és mondasok bizonyítanak. Olasz szerzetes és a ferrarai kolostor vikáriusa lett belőle. — A folyó ügyek elintézésével az ülést véget ért.

SZÍNHÁZ.

(Arad, ápr. 1.)

Mily nehezen várta már a közönség Halmayné előgyűlését és fölléptét, azt legjobban illusztrálja azon körülmény, hogy „Gasparone” mai előadására, mely egyuttal Horváthnak jutalomjátéka volt, szépszámú és előkelő publicum gyűlt egybe. Halmayné a jutalmazandó egyaránt gróvlyes fogadlatásban és kitüntető, meleg tapssokban részesültek; sőt Halmayné csaknem mindeu pécét ismételní volt kénytelen. Kedves elegáns alakján nem is lehet észrevenni a hosszas betegséget; hangja pedig éppen oly tiszta, üde és esengő, mint azelőtt volt. Karolta grófnő szerepében kifogástalan szép énekevel és ügyes játékkal a közönséget egészen elragadta. Reméljük, hogy mostan többször lesz alkalomunk hallani, talán „A böregő” ezimti kitűnő operettben is, melyben Rosalindet — azt hisszük — nagyszerűen adná.

Horváth (Benozó korcsmáros) minden tekintetben kitűnő magáért: ma kiválóan jól lévén disponálva gikszereket se hallottunk tőle. Teljesen megerdemelte az elismerést, melyben ma részesítették, mert társulatunknak egyik legszorgalmasabb és törekvő tagja.

A többi szereplők a régiek voltak: sajnos, hogy Nyilass rakedtsége még nem mult el és ennek következtében ma sem volt képes feladatának úgy megfelelni, mint a hogy azt nála megszökött.

Tiszai Dezsőnek, szintársulatunk e kiváló tehetségné tagjának, ki jóízű humorával a legtöbb szerepéből igazán kabinetalkitást csinált, s az aradi közönségnek — melynek már régóta kedvence — annyit derült kel lémes estét szerzett, kedden (április 6-án) lesz jutalomjátéka, mely alkalommal „A síró gyermek” Chivot és Durn e kitűnő vígjátéka kerül színrre, és pedig az aradi színpadon először. A főbb szerepek a jutalmazandó körül Kissné, Krecsányiné, Siposné, So mló, Szabó, Nyilassy, Molnár és Boránd kezeiben lesznek. A felvonások közt Tiszainé Ilka, a jutalmazandó neje, ki Richter bécsi operaházbeli karagnyak tanítványa volt, fogja énekelni Ernániból Elvira nagy áriáját és a „Keszergő leány” ezimti concert-népdalt. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét e rendkívül élvezetesnek ígérkező színelőadásra, midőn is alkalmu nyílik — és hisszük, hogy meg is fogja ragadni az alkalmat — tömegek pártolásával kitüntetni a jeles színészt és igyekez rendezőt, a ki ezt minden tekintetben megérdemli.

Arad városi színház.

Folyó szám 184. Évad-bérlét 146.

Szombat, 1886. évi április 3-án.

Az arany ember.

Eredeti dráma 5 felvonásban, előjátékkal, 7 képpben írta: Jokai Mór.

SZEMÉLYEK:

Tímár Mihály	—	Pálffy György.
Trikalisz Euthym	—	Molnár Antal.
Times Lenya	—	Fodor Fruzina.
Tereza	—	Siposné.
Noémi, leánya	—	Krecsányiné.
Krisztina Todor	—	Halmay Imre.
Grániesár tisz	—	Boránd Gyula.
Levetinsky (Tímár) Mihály	—	Pálffy György.
Times neje	—	Fodor Fruzina.
Bravoiros Athanasz, gazdag gabona-kereskedő	—	Szabó Antal.
Zsófi, neje	—	Váczy Vilmos.
Katalin, leánya	—	E-Hegyesy Mária.
Kadisa, mernékkari tisz	—	Kovács Lajos.
Fabula Janos, hajósokormányos	—	Nyilassy Mátyás.
Galambos, halász	—	Győre Áajos.

Kezdet 7 órakor.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

A horvát bíróságok visszaéléseiről gróf Khuen-Héderváry bahuoz intézve egy rőpirat jelent meg tegnap Budapestén. A szerző, magát Verus alávenv nevezi. A rőpirat eleven iránylyal vizsgálja a helyzetet, a melyben mi a saját „külföldi” horvát bíróságainkkal szemben vagyunk. A mit a szerző általánostva a horvát bíróságok hatalmas korrupciósól s a magyar hatóságokkal és magyar felekkel szemben követett immunitásáról elmond, mindaz a gyakorlati jogéletben sokszor és méltán beszéd és megrovások tárgyát képezte, a nélkül, hogy azon valaki csak valamennyit is segíthetett volna. Nem kevésbé illudra van, a mit különben a szerző élesen illusztrál, hogy a horvát bíróságok intézkedése és ügykezelése, különösen a magyar ügyekben végtelen lassu. A horvát adósok ez uton valódoson nemfizetési privilegiumot élveznek, s az ugynevezott magyar szent korona területén a legboldogabb adósoknál mondhatók. A rőpirat ezekről a dolgokról szemetszerű példákra is szolgál és az így fölhozott ügyeket ígatói számonk szerint is megjelöli. Különösen kijut az eszki, illoki, verőcei, bródi, pozsegai, zimonyi stb. bíróságoknak. A szerző a váltóüggyekkel is foglalkozik s csak a budapesti váltóörvénysek itelelei közül egész halmazt hoz föl, amelyeknek ezen törvénysek minden pontossága és ereje mellett sem tudott ellen érvényt szerezni. A Horvátországban uralkodó ázsiai igazságszügyi állapotok, különösen pedig a késedelmes kézbesítés miatt. Kijut különben a horvát ügyvédeknek is. Az éles rőpirat egy érdekes író ismertetéssel záródik le, melyben le van írva a yukovári járásbírósnak egy kilencedfél évig tartó summás eljárása. A fővárosi bíróságok, mint a szerző megjegyzi, már többször kerestek orvoslást a magyar igazságszügyi miniszternél, de természetesen nem kaptak. Az érteles horvát bán, meglehet, hogy ezen figyelmeztetés után szorosabba húzza a dráwantuli bírói figyelem győplőt. A fölserolt adatokat mindenestre módjában lesz átnézeztetni.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyész közlemények.

Az aradi közúti vaspálya forgalmi kiatatása. Szállítatott: 1886. márczius 16-tól 31-ig 12.417 személy, bevétel 1203 frt 10 kr. 2.502.000 kilogramm teher, bevétel 997 frt 93 kr.; 1885. márcz. 16-tól 31-ig 11.984 személy, bevétel 1160 frt 65 kr. 4.900.571 kilogramm teher, bevétel 1934 forint 6 kr.; 1886. jan. 1-től márcz. 31-ig 63.863 személy, bevétel 6373 frt 55 kr. 16.169.133 kilogramm teher, bevétel 6526 frt 30 kr.; 1885. jan. 1-től márcz. 31-ig 61.548 személy, bevétel 6041 frt 25 kr. 19.645.402 kilogramm teher, 7909 frt 61 kr. Arad, 1886. április 2.

Az osztrák 1854-diki 4%-os állam-sorsjegye számhuzása apr. 1-jévoltt Bécsben. A január 2-ikán tartott sorszathuzásnál a következő 44 sorszatszám huzatott ki: 27 104 106 195 261 407 497 536 538 739 867 940 1012 1331 1495 1575 1614 1694 1913 1956 2017 2065 2235 2377 2494 2557 2595 2690 2757 2815 2885 2927 3196 3229 3251 3363 3387 3620 3652 3750 3958 3986 3989 3999. Ezek közül nyer 100.000 frtot 3958 sorszatz 5 számú sorsjegy, 20.000 frtot 1575 sorszatz 47 szám. A többi 2198 darab sorsjegy, melyeket e 44 sorszatz még tartalmaz, egyírnt 300 frtot nyer. Kifizetés június 30-ától kezdve; legközebbi sorszathuzás jul. lesz. — A Bécs városi sorsjegyek ápril 1-ji sorsolása alkalmával 2763 sor. 40 szám nyerte a főnyereményt. 2209 sor. 60 szám nyert 20.000 frtot. 2426 sor. 57 szám nyert 5.000 frtot. Ezenkívül kibuzattak még a következő sorszatszámok: 597 971 1162 1624 1994 2279 2587 2816 2859 2869.

Forgalmi kimutatása az aradi első takarékpénztárnak 1886. márcz. hórol.

Betételek:	
Álladék mult hó végével	3830873 81
Betételek folyó hóban	1899539 54
	4020827 75
Visszafejtett betételek f. hóban	156010 67
Álladék f. hó végével	3865817 09
Leszámitolás:	
Társzállomány mult hó végével	905540 69
Leszámitoltatott f. hóban	319409 83
	1250552 52
Bejárt folyó hóban	344256 30
Társzálladék folyó hó végével	880694 22

Előlegezés értékpapirokra:	
Raktárállomány mult hó végével	119065
Előlegeztetett f. hóban	34190
	153255
Beváltott folyó hóban	88155
Raktárálladék f. hó végével	111906

Előlegezés zálogházi tárgyakra:	
Raktárállomány mult hó végével	85079
Előlegeztetett folyó hóban	21138
	106217
Beváltott folyó hóban	19362
Raktárálladék folyó hó végével	86855

Jelzálogos kölcsönök:	
Álladék mult hó végével	2012062 27
Új kölcsönök folyó hóban	2000
	2014062 27
Törlesztett folyó hóban	8565 34
Álladék folyó hó végével	2005497 93

Pénztárforgalom:	
Pénztárkészlet mult hó végével	218575 71
Betételek folyó hóban	645349 29
	863921 20
Kiadások folyó hóban	730072 21 és fél
Pénztármaradvány f. hó végével	133548 80 és fél
Arad, 1886. márcz. 31.	

Az igazgatóság.

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1886. évi márcz. havaról.	
Betételek:	
Álladék mult hó végén	2376013.64
Betételek folyó hóban	205115.69
	összesen 2581129.33
Visszafejtések f. hóban	142405.38
Álladék folyó hó végén	2438723.95

Leszámitolás:	
Váltófőszá-álladék mult hó végén	936300.44
Leszámitolt váltók folyó hóban	406330.52
	összesen 1341630.96
Bejárt váltók folyó hóban	287859.99
Váltófőszá-álladék f. hó végén	1053770.97

Előlegezések kézi zálogokra:	
Álladék mult hó végén	969251.91
Előlegeztetett folyó hóban	118315.43
	összesen 1087567.34
Bejárt előlegek f. hóban	183532.19
Álladék folyó hó végén	904035.15

Jelzálogos kölcsönök:	
Álladék mult hó végén	684568.81
Előlegeztetett f. hóban	2600
	összesen 687168.81
Törlesztett folyó hóban	31356
Álladék folyó hó végén	655812.81

Pénztárforgalom:	
Álladék mult hó végén	76572.54
Betételek folyó hóban	823445.13
	összesen 900017.67
Kiadások folyó hóban	856507.09
Pénztári álladék folyó hó végén	43510.58
Arad, 1886. április 1-én.	

Az igazgatóság.

Hivatalos piaci árak Aradon.

(Április 2.)

1. Gabbanemlék: tiszta buza legnehezebb 7 frt 80 kr. közép 7 frt 40 kr., kézszerű legnehezebb 7 frt 30 kr. közép 6 frt 30 kr., árpa legnehezebb 5 frt — kr. közép 4 frt 80 kr., zab legnehezebb 5 frt 70 kr. közép 5 frt 50 kr. retek-repce legnehezebb — frt — kr., kukorica 4 frt 70 kr. únikit.

2. Liszt: legfinomabb 0-ás 17 frt 80 kr., legfinomabb I. 17 frt 20 kr., zemlyei 15 frt 20 kr., fehér kenyér 13 frt 80 kr., fekete kenyér 10 frt 40 kr., rozsa — frt — kr., tengeri — frt — kr. únikit. Daru tiszta búzából 18 frt 60 kr. Árpakása 15 frt 80 kr. únikit.

3. Hűtelyesek: borsó 13 frt 20 kr., bab 10 frt 30 kr., lencse 12 frt 40 kr., koleskása 12 frt 20 kr., burgonya 3 frt 50 minkit.

4. Szalma: 1. köttől legjobb 5 frt 20 kr., középszerű 5 frt — kr., kötetlen: legjobb 5 frt — középszerű 4 frt 80 kr. egy umázsa.

5. Kőtűt vagy ágyi szalma: legjobb 2 frt 50 kr., középszerű 2 frt — kr. egy umázsa.

6. Takarmányfalma: legjobb 2 frt 50 kr., középszerű 2 frt — kr. egy umázsa.

7. Alomfalma: legjobb 1 frt 80 kr., középszerű 1 frt 60 kr., egy umázsa.

8. Fű: búka 3 frt 15 kr., eser 3 frt 15 kr., szilfa 3 frt 10 kr., fenyő 2 frt 50 kr.

9. Hus: marha 56 kr. borjú 60 kr. disznó 62 kr. juh 40 kr. disznózsir 60 kr. szalonna 60 kr., vaj 1 frt — kr., olvaszolt vaj 1 frt 30 kr. egy kilója.

10. Vegyesek: Borszeg 40 kr., tej 10 kr., fehér ó bor 30 kr., fehér uj bor 20 kr., vörös ó bor 80 kr., vörös uj bor 60 kr., ecet 6 kr., pálinka (szilva) 30 kr., sor 28 kr. egy liter.

11. Zsádécs: Kál (Koh) 14 kr., kalarábi (Khole-rábi) 12 kr., ve vágy cseklarója 12 kr., szárga vagy nurokrója 14 kr., vöröshagyma 10 kr., fokhagyma 14 kr., ceszler 12 kr., petrezselym 12 kr., pastinak 20 kr., leveles-zsádség (Suppengrün) 14 kr., tojas darabja 2 kr., kőrös 1 frt 10 kr., paprika 80 kr. kilogrammonkent.

Szösszlet.

(Április 2.)

(B.) Készíté nagyban 24.25 kicsinyben 24.75 hordó nékül pr. 100 liter százalék.

Budapesti gabnatozsde.

(Április 2.)

Az üzlet változatlan. Tavasz buza 8.48 8.50, uj buza 8.50—8.51, tengeri május-juniusra 5.66—5.58, tavaszi zab 6.37—6.39.

Budapest, április 2. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.)

Az esti tőzsde zárlati árfoalmjai: Magyar aranyáradék 102.70; magyar papíráradék 94.65; — magyar hitelbank 295.75; osztrák hitelbank 298.50. London 125.80. Páris — 50.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, apr. 11. Az üzlet változatlan. Magy. uraságiörv. nehéz 44—45. — fiatal nehéz 46.50—47. közép 46—47. — forint, könnyű 45—46 forint, közönséges szedett nehéz 45—45.50 frt., közép — frt. könnyű 44—45 frt. — Romániai átméleti bakonyi nehéz — frt., átméleti közép 41.50—42.50 frt., átm

BUDAPESTI TŐZSDE.

Márczius 31.

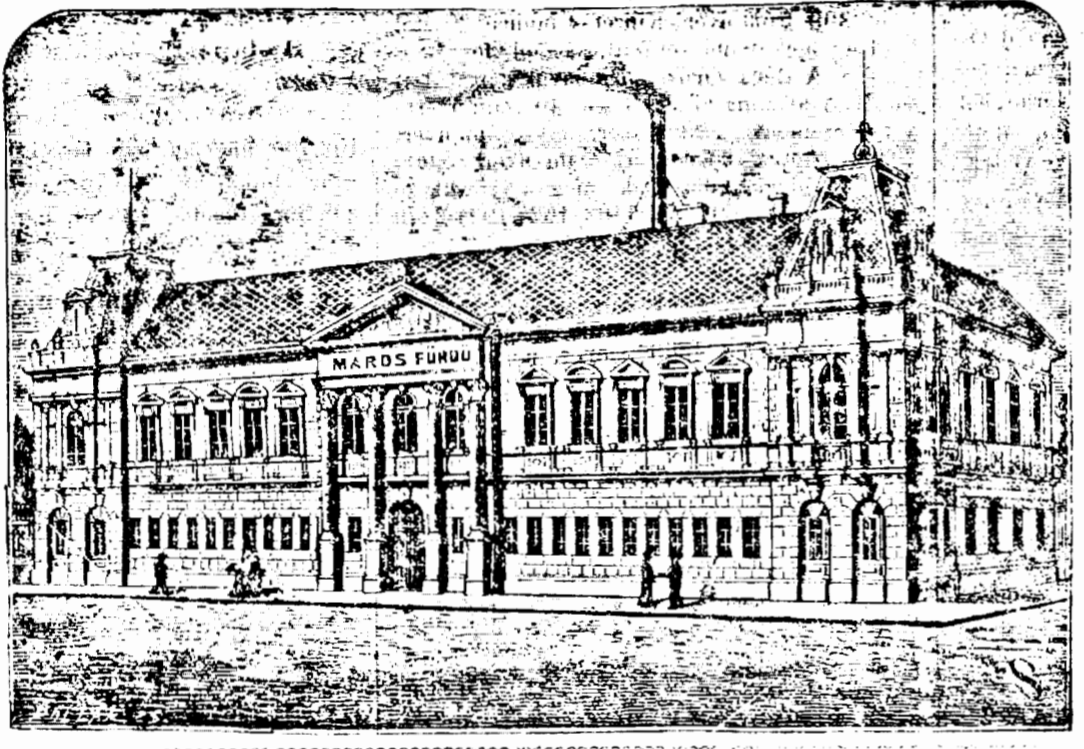
	Pénz	Arú		Pénz	Arú		Pénz	Arú
M. kir. aranyár. adóment. 4%	103.20	103.50	Magy. orsz. bank részvény-társaság	298	298.20	Pesti közti vaspálya	548	550
M. papírjárdék adóment. 5%	95.05	95.30	Osztrák hitelintézet	298	298.20	Pesti közti vasp. élvezet jegyek	350	360
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	152.50	153.25	Osztr.-magyar bank	875	880	Budapesti III. ker. takarékp.	74	76
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	152.50	153.25	I. magyar iparbank	140.50	141.50	Országos központi	458	462
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	100.25	100.75	Pesti keresk. bank	600	603	Pesti hazai első	6875	6925
M. 1873. kel. ár. v. ezb. (els.) adóment. 5%	127	127.50	Bécsi bizt. társulat	204	206	Egyesült Budapest fővárosi tkp.	450	455
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	114	115	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	200	202	Magyar ált. takarékp. részvény	80	82
M. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	120.50	121.50	Első magy. általános bizt. társ.	3000	3010	Alagut	139	140
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	124.50	125	Fonciere pesti bizt. társ.	74	74.50	Általános waggon kölcs. társaság	81.50	82.50
M. k. földtm. kötvények 5%	104.75	105.50	Magyar-francia bizt. társ.	200	203	„Franklin“-társulat	207	210
„rad. 5%“ 1867. zárad. 5%	104.75	105.50	Pannónia vissz. társ.	820	830	Ganz és társa vasó. és gépgyár.	878	882
M. k. földtm. kötvények horvát-orsz. 5%	104.75	105.50	Concordia malom	546	550	Gschwindt-féle szeszgyár	400	405
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104.75	105.50	Első budapesti malom	1315	1325	Gyapjum. és biz. I. magyar	250	255
„erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint) 5%“	97	97.50	Erzsébet malom	284	286	Könyvek. épülete	650	650
Székelyvárosi kötv. (100 frt) 5%	100	100.50	Hengermalom	675	680	Könyvnyomda „Atheneum“	630	635
Pest városi kölcsön 1870. évből 6%	106	106.50	Luiza malom	308	310	Pesti	1040	1060
„1871. évből 6%“	109	109.50	Molnárak és sütők malma	458	460	Középb. és téglagy. (Drasche)	254	255
Budapesti f. 1880. kölcsön 6%	101.50	102	Pannónia malom	935	940	Nemzetközi waggon-kölcsön-részv. társaság	82	83
Budapesti bankegys. részvény	92.25	92.75	Viktoria malom	341	342	Pesti építő-társaság	84.25	84.75
Magy. ált. hitelbank	304.50	305	„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	193	193.50	Rimamurány-salgótarj. vas. rvt.	151	152
Magy. jelz. hnt. II. kib. in. elismv.	127.50	128	Alföld-fümei vasút 5%	186	187	Salgótarjáni központi	165	166
Magy. lez. és pénzváltó	91.50	92	Bátaszék domb-zákány vasút 5%	179	180	Schlick-féle vasó. és gépgyár	870	880
			Déli vasút 5%	191.50	192.50	Schlick-féle vasó. és gépgyár II. kib.	279.50	281
			Erdélyi vasút 5%	154.50	155.50	Serfőzde első magyar	—	—
			Győr-sopron-ebenfurti vasút 5%	182	183	Sertőshizláló	—	—
			Kassa-oderbergi vasút 4%	175.50	176.50	Sóskuti kőánya	—	—
			Magyar galicziai vasút 3%	255	256.50	Spódium- és csontlisztgyár	—	—
			M. ny. v. (sz.-győr-grázi vasút) 3%	—	—	Szálloda-részvénnytársaság	107	109
			Osztrák államvasút 3%	—	—	Téglá- és mészegető utjaki	178	179
			Pécs-bárcsi vasút 3%	—	—	Török dohányrészvény	65	67
			Tisza-vidéki vasút 3%	251.50	252.50	Gőztéglagyár kőányai szelv. nélkül	275	276
			Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%	460	465	M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5%	101.50	101.90

Záloglevelek.	Pénz	Arú
M. földhitelint. papírrérték 5 1/2%	100	101
„ „ „ 5%	101.50	102.50
„ „ „ 4 1/2%	99.75	100.25
„ arany v. ezüst 5%	126.75	127
„ jelzálogbank 5 1/2%	101.50	101.90
„ „ 5%	101	101.50
Kisbirt. orsz. földh.-int. 5 1/2%	101.25	101.50
Osztr.-magyar bank o. é. 4 1/2%	101.50	102
„ „ 4 1/2%	102.25	102.75
„ „ 4%	99	99.30
Pesti m. keresked. bank 6%	101.50	102
„ „ 5 1/2%	101	101.50
Albina tak. és hitelint. 5%	100	101

Elsőbbségek.	Pénz	Arú
Budapesti lánczid 5%	105	100
Lloyd- és tőzsde-épület 5%	99.50	100
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt soraj.	8.75	9
Osztrák vörös kereszt-egylet	14.25	14.75

Pénznek.	Pénz	Arú
Cs.-kir. arany (vert)	5.90	5.93
Cs.-kir. arany (kör)	5.83	5.86
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.88	10
20 frankos arany	9.98	10
Osztrák és magyar ezüst	—	—
Német birod. bankj. vagy czekekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61.60	61.70
Ném. bankj. 100 ném. bir. márkáért	61.60	61.75
Amsterdam 100 hollandi frtért	104.40	104.80
Páris 100 frankért	50	50.10
Svájci pénzügyek 100 frankért	49.85	49.95
London 10 font sterlingért	125.65	126

Az ó-kori népeknek a fürdést a törvény parancsolta, napjainkban: a műveltséggel nevelte járó tisztaság iránti érzékünk és egészségünk követeli.

Az élvezetek egyik legelőcsőbb és legkellemesebb neme mely testünket felüdíti, zsihadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes forgását előnyösen előmozdítja s velünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja: a hetenkénti legalább egyszeri „fürdés.“

A fürdés, kiválólag a gozfürdés (Frotiren) következtében a testnek felbőre lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünknek kártékonyan ható nedvektől megszabadíttassék: ezáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget teheszünk,

SIMAY ISTVÁN
A MAROS GŐZFÜRDŐ
tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja

GŐZFÜRDŐ.	VAS- és MÓOR-FÜRDŐ.
Egy személy-jegy . . . 70 kr.	Egy kettős szoba, kettős márványkádval, ruha és só nélkül:
10 db. bérlet . . . 6 frt — kr.	Egy személy-jegy ruha nélkül 1 frt
Egy deák- és katona-jegy 40 kr.	10 db. bérlet-jegy . . . 9 frt 50 kr.
Egy gyermek-jegy . . . 30 kr.	MELEG KÁDFÜRDŐK.
MELEG FÜRDŐ.	zuhanyossal.
(uszoda és zuhany használatl.)	Egy 1. oszt. márvány családi kádfürdő 3-4 személyre . . . 80 kr.
Egy személy-jegy . . . 50 kr.	10 db. bérlet-jegy . . . 7 frt 50 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . 4 frt 50 kr.	Egy 1-ső oszt. márvány-kádfürdő anyja és 2 gyermek részére 60 kr.
USZODA.	10 db. bérlet-jegy . . . 5 frt 50 kr.
Egy személy-jegy . . . 30 kr.	Egy 1-ső oszt. márvány-kádfürdő 1 vagy 2 személy részére 40 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . 2 frt 50 kr.	10 db. bérlet-jegy . . . 3 frt 50 kr.
Egy deák- és katona-jegy 25 kr.	Nyári hideg KÁDFÜRDŐ
10 db. bérlet-jegy . . . 2 frt — kr.	zuhanyossal.
Egy gyermek-jegy . . . 20 kr.	Egy 1-ső oszt. hideg kádfürdő 3-4 személyre . . . 50 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . 1 frt 50 kr.	10 db. bérlet-jegy . . . 4 frt 50 kr.
Az uszoda télen is használható, miután a helyiség fűtve, a víz pedig 20-22 fokra melegítve van.	Egy 1. oszt. kisebb hideg kádfürdő 1-2 személy részére 25 kr.
Úszás tanítás . . . frt — kr.	10 db. bérlet-jegy . . . 2 frt — kr.
VIZGYŐGY-FÜRDŐ.	A kádfürdőkön kívül minden fürdő ruhával értendő.
(a test edzésére,)	Külön ruha díjak:
dörzsölés, masszírozás, uszoda, zuhanyok és a tornaeszközök használatával együtt.	Egy törülköző 3 kr., egy lepedő 7 kr., egy felöltő fürdő ruha 7 kr.
Egy személy-jegy . . . 50 kr.	Pénztárműtás
30 drn. bérlet-jegy . . . 13 frt 50 kr.	nyáron reggeli 5 órakor: télen reggeli 6 órakor
VILLANY-FÜRDŐK.	
Egy személy-jegy ruha nélkül 1 frt	
10 db. bérlet-jegy . . . 9 frt	

A váróteremben hideg étkek és italok mérsékelt áron mellett kiszolgáltattak. Szépség és tisztaság — „Tisztaság — boldogság.“

Huzás máre Hónaphban.

Kincsem 11 sorsjegy 100
Sorsjegy 1 csak 100

Pénzreemenny készpénzben

50.000

10.000 a, 5000 a 20% lev. // 1788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vaczi-utca 6. sz.

Aradi ipar- és népbank. Zalogosztály.

Arverési hirdetmény.

Folyó évi április 5-én, d. e. 8 órakor az Aradi ipar- és népbank I. emeleti árverési termében a következő számú december és január hónapokban lejárt arany-ezüsttárgyak, varrógépek, butorok, olajt nyomatú karrék, ág- és fehérneműk, vásznak, aszalmák, cipők, férfi- és női-öltözékek, utazó-bundák, revolverek, fegyverek, szövetek s egyéb ingóságok zalogok, az alapszabályok 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali lefizetés mellett elárvereztetnek, mely árveréshez a venni szándékozók tisztelettel meghívótnak.

Kelt Aradon, 1-85. márczius hó 17.

Az igazgatóság.

Arlejtési hirdetmény.

Román-Világos község képviselő testületének, múlt évi 30. számú felsőbb hatóságilag jóváhagyott határozata folytán, 18,485 frt 15 kr. költségvetés mellett új község-ház és jelyzői lak építendő lévén, az építési munkálatoknak vállalat utján eszközöndő biztosítása céljából f. évi április hó 10-én, d. e. 10 órakor zárt ajánlatokkal kapcsolat a árlejtés fog tartatni. Mely árlejtésre vállalkozók 10 százalék bannom pénzszelvényekkel emellen meghívótnak. A terv és költségvetés, az előjárásról megtekinthetők.

R.-Világoson, 18-86. évi április hó 1-én.

Szida György, Szekula Petru, jelyző, bíró.

Mai naptól 25 százalék árleengedés!

Van szerencsém a n. é. közönséget és t. vevőimet értesíteni, miszt-rint üzletem

tökéletes végeladása

érd-kében a mai naptól fogva

áruimat 25%-al a bevásárlási áron alul

árusítom, egyszersmint bátorodom a n. é. közönséget ezen igen előnyös és ritka alkalomra szükségleteinek fedezésére figyelemmel, mert a

végeladás még csak rövid ideig tart.

Magamat a n. é. közönség és t. vevőimnek kegyébe és pártfogó-ába ajánlvamaradtam

kiváló tisztelettel 163-11.20

ROSENBERG JAKAB.

Még nagy raktár férfi fenneműekben!

MES CSAK JÓVÁDESI!